

[Formanden]

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 49:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Af Ole Henriksen (SF) m.fl.

(Fremsat 29/11 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Det foreliggende forslag falder i to dele. Den første del går ud på, at der af ATPs midler skal betales bidrag for ledige og bistandsklienter. Den anden del går ud på, at efterlønsmodtagere og førtidspensionister skal have udbetalt fuld ATP-pension fra det tidspunkt, hvor de går på henholdsvis efterløn og pension.

Efter forslagsstillernes egne beregninger beløber udgifterne herved sig til 1,4 mia kr. eller ca. 20 pct. af ATPs bruttoindtægter. Beløbet svarer også til en forhøjelse af ATP-bidraget på ca. 75 pct.

Jeg vil gerne først kommentere den del af forslaget, der vedrører efterlønsmodtagere og førtidspensionister.

ATP blev, som det vist er alle bekendt, oprettet som et led i helhedsløsningen fra 1963. Der var dengang udtrykkelig enighed om, at ATP skulle være en alderspensionsordning og ikke noget som helst andet. Hele ordningen er opbygget og bidragsfastsættelsen foretaget under denne forudsætning.

Hvis man nu går ind i overvejelser om udbetaling endog af fuld pension til efterlønsmodtagere og førtidspensionister, kan det kun ske enten ved, at man sænker pensionsniveauet helt generelt, eller ved, at man foretager en bidragsforhøjelse. Jeg vil gerne gøre det helt klart, at der ikke er nogen anden mulighed. ATP har ikke nogen frie midler eller – hvad skal vi kalde det? – andre

former for cigarkasser, som man efter for-godtbefindende kan anvende.

Jeg ville være meget betænkelig ved gen-nem ændring af grundlæggende forudsætnin-ger for ATP-ordningen at skuffe ATP-med-lemmers berettigede forventninger til størrelsen af den pension, de i dag er stillet i udsigt til sin tid. Arbejdsmarkedets Tillægspension er en pensionsordning for folk på arbejds-markedet. Andre grupper skal hjælpes gen-nem vores udmærkede sociale system.

Muligheden for en bidragsforhøjelse skal jeg helt undlade at kommentere, da dette spørgsmål som bekendt indgår i de løbende overenskomstforhandlinger.

Med hensyn til den del af forslaget, der vedrører ledige og bistandsklienter, vil jeg gerne igen slå fast, at midlerne hertil må komme enten gennem en sænkning af pen-sionsniveauet eller gennem en bidragsforhø-jelse, og jeg skal henvisse til, hvad jeg sagde før.

Hertil kommer imidlertid, at forslaget til dels er overflødigt. ATP-ordningen er nemlig opbygget sådan, at der til optjening af fuld pension kun kræves 40 års bidragsindbetalin-ger. Et arbejdsliv er typisk længere, nogle gange op til 50 år, og der er derfor plads til perioder af ledighed og sygdom m.v., uden at det går ud over pensionen.

Jeg vil imidlertid ikke afvise, at der på et tidspunkt, bl.a. som følge af længere uddan-nelse og tidligere tilbagetrækning fra arbejds-markedet, kan blive brug for at vurdere, om de 40 år stadig væk svarer til virkeligheden. Til gengæld vil jeg sige, at ligesom ATP-ord-ningen i sin tid blev til i enighed mellem arbejds-markedets parter, må initiativet til en ændring på dette punkt udgå fra parterne, først og fremmest fordi det er dem, der skal betale.

På det foreliggende grundlag må jeg der- for på regeringens vegne afvise forslaget.

Bakholt (S):

De ændringer i ATP-loven, SF foreslår, skal jo finansieres af ATPs formue, og efter SFs beregninger vil det koste 1,4 mia kr.

Vi er enige i, at der er behov for at for-bedre ATP-ordningen, og vi er også klar over, at det indgår i de nuværende overens-komstforhandlinger, men vi må sige ligeud til SF, at de forbedringer, man foreslår her, og

[Bakholt]

som skal finansieres af formuen, er urimelige. Pengene tages jo fra andre ATP-bidragydere, og man må spørge: kan man det? Det er en form for tyveri, der her foreslås.

Jeg vil sige til SF, at jeg egentlig godt kunne tænke mig, at vi sendte dette forslag til høring eller til udtalelse i ATPs bestyrelse for at få dens vurdering af de ting, som SF har foreslået.

Vi kan altså ikke støtte det forslag, SF er kommet med her.

Connie Hedegaard (KF):

Da det konservative folkepartis ordfører i debatten om dette beslutningsforslag, hr. Henning Andersen, ikke kan være til stede, skal jeg her gengive, hvad han ville have sagt.

Hovedsigtet med det foreliggende beslutningsforslag er at overføre ca. 1,5 mia kr. fra ATP-fonden til fire grupper: ledige, bistandsklienter, efterlønsmodtagere og forskellige pensionistgrupper. En del af midlerne skal tilskrives de grupper, der på grund af deres manglende tilknytning til arbejdsmarkedet ikke får tilskrivning i dag, og en anden del af midlerne skal bruges til at hæve pensionsudbetalingerne.

Med forslaget ændres der radikalt i flere af ATP-lovens principper, og man kan spørge sig selv, hvorfor SF ikke i stedet foreslår helt at ophæve ATP og lade dens midler anvende til en generel forhøjelse af folkepensionen.

Hvis der bliver flertal for dette beslutningsforslag, vil det betyde, at man må skuffe en del af de mennesker, der har foretaget en ATP-opsparing, for de vil ikke få så meget, når de skal betale til en række grupper, som ikke yder bidrag på lige fod. Hvis man skulle sikre lønmodtagerne en uændret pension fra ATP, måtte man hæve bidraget væsentligt. Det er karakteristisk for socialistisk folkeparti, at det ikke foreslår noget sådant, for det ville nok vække bekymring i vide kredse, også kredse, som SF ikke stræber efter at blive upopulært i.

Netop i disse dage er der ikke ligefrem tale om forhandlinger på højtryk på arbejdsmarkedet, og et forslag, der ville sikre ATP-medlemmerne uændret udbetaling og til en større kreds ved, at bidragene blev hævet,

ville bestemt ikke få forhandlingerne til at glide lettere.

Sluttelig er det værd at bemærke, at de problemer, som SF peger på i denne forbindelse, meget bedre løses ved, at man følger den økonomiske politik, som regeringen fører, for den har jo netop vist sig at nedbringe arbejdsløsheden. Skal denne økonomiske politik fortsat lykkes, må man sørge for en ekstra opsparing til pensionsalderen og ikke lægge gift for sådanne ordninger.

Jens Peter Jensen (V):

Venstre kan ikke medvirke til dette forslag, som jeg synes er et demonstrationsforslag; hvis det gennemføres, vil det være et brud på givne forudsætninger; det synes vi ikke vi skal bidrage til her.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre kan heller ikke medvirke til dette forslag. Jeg skal henvise til arbejdsministerens bemærkninger.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS er helt enig med SF i, at det er komplet urimeligt, at arbejdsløse og bistandsklienter får en dobbelt straf: først, når de er arbejdsløse, og siden, når de bliver ældre og får mindre pension. Derfor vil vi gerne være med til på en eller anden måde at finde en løsning på det problem, men heller ikke vi er overbeviste om, at den måde, SF søger at gøre det på, er den helt rigtige.

Dohrmann (FP):

ATP er vel nok den største narresut, lønmodtagerne har fået. De betaler gennem et langt liv enorme beløb for så, den dag de skal til at have noget ud af kassen, at konstatere, at det kun er håndører, der bliver udbetalt.

Hvis de samme lønmodtagere indbetalte et tilsvarende beløb i et hvilket som helst forsikringsselskab, ville de få udbetalt op til 10 gange så meget, og derfor burde man selvfølgelig omgående eller hurtigst muligt se at få ATP nedlagt. Det er rigtig, som det blev nævnt heroppefra for et øjeblik siden, at det var langt, langt bedre at udbetale en ordentlig og anstændig folkepension i stedet for alt dette narreværk, hvor lønmodtagerne bliver

[Dohrmann]

snydt. SFs forslag vil ikke hjælpe i så henseende; derfor kan vi ikke støtte det.

Ole Henriksen (SF):

Hr. Jens Peter Jensen sagde, at det var et demonstrationsforslag. Jeg kom til at tænke på, at ethvert forslag, der bliver fremsat herinde, er en eller anden form for demonstration, men hr. Jens Peter Jensen mener det vel ikke i den samme betydning som jeg, og derfor må jeg sige, at vi med dette forslag er inde på at ville sikre, at de tusinder af arbejdsløse, som netop straffes i denne tid ved at komme ned på en lavere og lavere understøttelse takket være denne regering, ikke får en ekstrastraf, den dag de skal til at modtage ATP-pension, fordi de ikke har fået sparet den samme andel op som de af deres kollegaer, der har været i arbejde.

Det er da rigtigt, at der er en 40 års arbejdsgrænse, men det er jo langt fra alle, der opnår at være aktive i 40 år. Mange er ikke i stand til at få et job og mister derfor også ATP-pensionen. Det er ikke, fordi vi synes, at ATP-pensionen er særlig formidabel, og jeg tror også, hr. Dohrmann har ret i, at midlerne kunne investeres meget bedre i forsikringsselskaber. Men en ting, som vi lægger vægt på ved ATP-ordningen, er jo, at der sker investeringer, som vil kunne skabe en positiv udvikling både i erhvervslivet og andre steder. Vi ville da gerne, om ATP også blev brugt mere aktivt på andre områder, end det sker i øjeblikket. Det er ikke altid et spørgsmål om at få gevinsten i kontanter; man kan også få en gevinst i form af investeringer, som man har indflydelse på.

Det er motiveringen for forslaget. Og så er der vel også det at sige til arbejdsministeren, at vi må have undersøgt, om det er rigtigt, at de samlede pensionsgrænser går ned, altså at man ikke kan udbetale de beløb, man gør i dag. Regnskaberne i ATP viser jo, at der både er en betydelig formue og løbende indtægter til ATP, og de beregninger, vi har lavet her, og som ikke er blevet anfægtet, viser også, at man over den løbende indbetaling vil være i stand til på et tidligere tidspunkt – måske efter 34 eller 35 år – at udbetale den andel, som man er berettiget til at få. Det kan være, hvis man går på varig pension af en eller anden årsag eller bliver efterløn-

modtager, altså træder ud af arbejdslivet uden udsigt til at komme i gang igen.

Må jeg så sige til hr. Bakholt, at jeg vil meget gerne have, at vi får dette forslag til høring, også i ATPs bestyrelse. Nu er vi jo ikke et parti, der – hvad skal man sige – kan dyrke hele det administrative apparat og få alle de oplysninger, som vi gerne ville have, inden vi fremsætter et forslag; det er noget, vi regner med kommer i anden fase, under udvalgsarbejdet og gennem spørgsmål, men vi er da interesseret i at få tingene lagt frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af overarbejde og tvungen afspadsering.

Af Ole Henriksen (SF) m.fl.
(Fremsat 29/11 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Forslaget er en uændret genfremsættelse, og jeg kan i det store og hele henvise til mine bemærkninger under første behandling af det tidligere forslag den 8. april 1983.

Ligesom dengang vil jeg benytte lejligheden til at understrege, at dette forslag bevæger sig ind på et område, der traditionelt er reguleret gennem de kollektive overenskomster og ofte reguleret forskelligt fra branche til branche.